

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători –Liliana Catan și Ion Guzun,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat și avocatul acestuia Medeleanu Roman, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui:

Salcuțan Andrei Grigorii, născut la 01.05.1960, originar din or. Cotovsc și domiciliat în r-nul Ialoveni, str. I. Creangă 38,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 28.03.2014-06.06.2014;

instanța de apel: 09.07.2014-01.10.2014;

instanța de recurs: 11.12.2014-28.01.2015;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iunie 2014, inculpatul Salcuțan Andrei a fost condamnat în baza art. 317 alin. (1) Cod Penal la 1 (unu) an și 9 (nouă) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod Penal la pedeapsa aplicată lui Salcuțan Andrei s-a adăuga parțial 3 (trei) ani 8 (opt) luni și 17 (șaptesprezece) zile - pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 21.11.2010 în baza art. 264 alin. (5) și art. 266 Cod Penal, astfel fiindu-i stabilită lui Salcuțan Andrei Grigorii pedeapsă definitivă de 4 (patru) închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Salcuțan Andrei Grigorii, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 21.11.2010 în baza art. 264 alin. (5) și art. 266 Cod Penal la 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, ispășind pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr. 9 Pruncul, unde se deținea legal, și anume în sectorul nr. 6 al

penitenciarului menționat, situat pe str. Pruncului 44, mun. Chișinău, la 21.02.2014 între orele 13.30- 14.30, avînd intenția de a evada în scopul de a se eschiva de la executarea în continuare a pedepsei, a evadat din sectorul menționat. În urma efectuării măsurilor speciale, tot în aceeași zi, condamnatul Salcuțan Andrei a fost reținut aproximativ pe la orele 14.30 la domiciliul său din or. Ialoveni, str. I. Creangă 38, după care a fost escortat în Penitenciarul nr. 9 Pruncul.

La cererea inculpatului, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată în ordinea art.364¹ Cod procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat Furtuna Victor, solicitînd casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei penale, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (1) Cod Penal lui Salcuțan Andrei de a fi stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal la pedeapsa aplicată lui Salcuțan Andrei, de a fi adăugat parțial trei ani, opt luni și șaptesprezece zile - pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 21.11.2010 în baza art. 264 alin. (5) și art. 266 din Codul Penal, astfel stabilindu-i pedeapsa definitivă de 5(cinci) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- legea penală enumera exhaustiv categoriile de penitenciare în care persoanele condamnate urmează să execute pedeapsa cu închisoarea, neprevăzînd careva excepții care ar permite derogarea de la aceste prevederi. Inculpatul Salcuțan Andrei a comis din nou cu intenție o infracțiune mai puțin gravă, iar pentru comiterea unei infracțiuni din categoria dată, Codul Penal prevede executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea blîndă, instanța de fond neluînd în considerație circumstanțele agravante și anume prezența antecedentelor penale nestinse și faptul că, inculpatul este anterior condamnat, ispășind pedeapsa în penitenciar de tip deschis, însă, din acțiunile sale ulterioare reiese expres că, din condamnarea anterioară acesta concluzii necesare nu a făcut, pedeapsa aplicată nefiind suficientă pentru reeducarea lui.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2014 a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința parțial în partea stabilirii pedepsei penale și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia lui Salcuțan Andrei Grigorii condamnat în baza art.317 alin. (1) Cod Penal i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.85 alin.(1) Cod Penal la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Ialoveni din 21.11.2010 - 3 (trei) ani 8 (opt) luni 17 (șaptesprezece) zile, stabilindu-i-se lui Salcuțan Andrei Grigorii pedeapsa definitivă cu închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că, instanța de fond analizând probele administrate în cursul de urmărire penală a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Salcuțan Andrei încadrarea juridică corespunzătoare și anume art.317 alin.(1) Cod Penal - *evadarea din locurile de detenție, adică evadarea din locurile de detenție, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare.*

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond incorect a interpretat prevederile art. 72 Cod Penal și a dispus în privința inculpatului Salcuțan Andrei executarea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciar de tip deschis, menționând că, din conținutul normei penale reglementată la art. 72 alin. (2) Cod Penal reiese că, în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență, însă inculpatului Salcuțan Andrei i se incriminează săvârșirea unei infracțiuni săvârșite din intenție, pentru care legea penală prevede executarea pedepsei penale în penitenciar de tip semiînchis (infracțiunea art. 317 alin. (1) Cod Penal este o infracțiune mai puțin gravă, realizată prin intenție), iar careva circumstanțe sau împrejurări ale cauzei nu pot condiționa schimbarea tipului de penitenciar, în acest sens, legea penală la art. 72 prevede expres modalitatea de stabilire a tipului penitenciarului în vederea executării pedepsei penale sub formă de închisoare, totodată, careva interpretări din propria convingere în baza art. 72 Cod Penal instanța de judecată nu poate efectua.

De asemenea, instanța de apel a sesizat că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că, în privința inculpatului Salcuțan Andrei s-a reținut prezența antecedentelor penale nestinse și faptul că, inculpatul Salcuțan Andrei a fost condamnat cu ispășirea pedepsei penale în penitenciar de tip deschis, ultimul nu a tras careva concluzii privind reeducarea și corijarea sa, precum și atingerea scopului pedepsei penale privind restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, prin urmare, acceptând poziția acuzării de stat privind aplicarea în privința inculpatului Salcuțan Andrei a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

5. Împotriva deciziei au declarat recursuri ordinare inculpatul Salcuțan Andrei și avocatul acestuia Medeleanu Roman.

5.1. Inculpatul Salcuțan Andrei, fără a invoca un temei de casare prevăzut la art.427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu menținerea sentinței în această parte.

În susținerea recursului a indicat, că se căiește sincer de cele comise conștiintizându-le, soția nu este încadrată în câmpul muncii, are la întreținere 2 copii minori și mama sa în vîrstă de 91 de ani.

5.2. Avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului, invocînd ca temeiuri de recurs art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei cu menținerea sentinței în această parte.

În motivarea recursului, recurentul a menționat, că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a luat în considerație recunoașterea vinei, căința sinceră, depunerea cererii privind examinarea cauzei conform prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, se caracterizează pozitiv de către membrii Comisiei penitenciare, are la întreținere 2 copii minori și mama sa în vîrstă de 91 de ani.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal reține, că recursurile depuse de recurenți, solicitările acestora fiind identice, au ca temei pct.10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală care stipulează că, *decizia instanței de apel pot fi supuse recursului, pentru a repara erorile de drept comise de*

instanțele de fond și de apel când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, Colegiul penal consideră că, temeiul pentru recurs semnalat de recurenți nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75,76, 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia au fost condamnat inculpatul.

Deasemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul încriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală să fie luate în considerație după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

În speță, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de apel a luat în considerare atît prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod de Procedură Penală, cît și prevederile art. 75,76 și 78 Cod penal care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, just s-a reținut prezența antecedentelor penale nestinse și faptul că, acesta a fost condamnat cu ispășirea pedepsei penale în penitenciar de tip deschis, ultimul nu a tras careva concluzii privind reeducarea și corijarea sa, precum și atingerea scopului pedepsei penale privind restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare, Colegiul reține că criticile formulate de recurenți au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și căroră li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie,

soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală temeuri de casare a hotărîrii nu s-au stabilit.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face trimitere deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpat și avocatul acestuia Medeleanu Roman, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2014, în cauza penală în privința inculpatului Salcuțan Andrei Grigorii, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 18 februarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun